

Європа та США визнали незалежність нових держав, з іншого — на всіх скопом наклали **ембарго** на закупівлю зброї за кордоном, розраховуючи в такий спосіб наблизити кінець бойових дій. По Боснії це рішення вдарило найсильніше. У республіці був великих запасів озброєнь і бойової техніки, серйозні виробничих потужності їхнього виробництва також були відсутні. А у Сербії все це було. І значної частини зброї вирушала Белградом навіть своєї армії, а загонам боснійських сербів, котрі воювали проти незалежної Боснії.

Біженці із Сребрениці, які провели ніч просто неба, збираються біля бази ООН в аеропорту Тузли, 14 липня 1995 року. Фото: Darko Bandicarp / AP / East News

Серби були другою за чисельністю національною групою у Боснії. Їх **налічувалося** майже 1,4 млн осіб за загального населення республіки в 4,377 млн. чоловік. Боснійські серби були проти відокремлення від Югославії, багато хто з них приєднався до збройних сил Республіки Сербської в Боснії, куди перейшла значна частина військових з ЮНА. Белград стояв і за розкручуванням національної карти. Антибоснійська риторика тих часів видається дуже знайомою тим, хто стежить за російсько-українською війною. Сербські політики **стверджували**, що ніякого окремого боснійського народу не існує, що боснійці — це серця, які прийняли іслам, що в них ніколи не було своєї державності і що межі їх республіки цілком штучні, вигадані комуністами після Другої світової. Ще Белград лякав Європу перетворенням незалежної Боснії на ісламський халіфат, розташований зовсім неподалік кордонів Італії та Австрії. І робив це настільки успішно, що політики в Лондоні та Парижі всерйоз **заявляли**, що поява на європейському континенті мусульманської держави — це «неприродно» і намагалися переконати в цьому своїх американських колег.

Коли Елі Візель виступав зі своєю емоційною промовою у Вашингтоні, війна вступала у найкривавішу фазу: у період із квітня до липня 1993 року у Боснії загинуло близько 45 тисяч жителів. Тобто цілий відсоток населення країни зник лише за чотири місяці. Коли Візель говорив про геноцид, він перебільшував: **половина** вбитих боснійців були мирними жителями. Зупинити кровопролиття не могли навіть тисячі іноземних миротворців, **відправлених** ООН до Югославії, які мали у своєму розпорядженні сучасну техніку, включаючи броньовану.

Читайте також: **Безкарність злочинів Росії у Сирії призвела до повтору звірячого сценарію і в Україні**

Різанина в Сребрениці

Найбільш кривавим епізодом вбивства боснійців стала різанина в Сребрениці — невеликому містечку на сході Боснії та Герцеговини, куди стікалися біженці з усієї республіки, сподіваючись знайти там порятунок від жахів війни. Рада безпеки ООН **оголосила** Сребреницю безпечною зоною і закликала всі сторони поважати це рішення. Але армія боснійських сербів цей заклик проігнорувала: 11 липня загони генерала Ратко Младіча вибили з містечка невеликий контингент нідерландських миротворців та встановили повний контроль над Сребреницею.

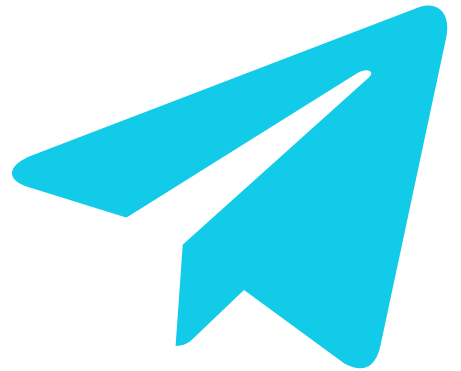
«Ми віддаємо це місто сербській нації. Настав час помститися мусульманам за все», — оголосив Младич після взяття Сребрениці.

Командувач армією боснійських сербів генерал Ратко Младіч перевіряє війська у місті Власениця, 2 грудня 1995 року. Фото: Oleg Stjepanovic / AP / East News

І відразу почав мститися. Чоловіків-боснійців обманом **зібрани** на міському футбольному полі та кількох інших відкритих майданчиках. Використовуючи захоплені ООНівські радіостанції, Младич зміг повернути до Сребрениці навіть тих, хто утік із міста та сховався у найближчому лісі. Людей переконали, що їхнім життям нічого не загрожує і що ООН просить усіх повернутися до міста. Жінок, старих та дітей відправили автобусами на територію, контрольовану боснійцями. Чоловікам, багато хто з яких насправді були ще підлітками 15-16 років, обіцяли, що їх поміняють на сербських полонених, і почали розвозити по різних точках, звідки потім їх нібито мали відправити на обмін. Але замість обміну загони Младіча влаштували масові розстріли. За кілька днів у Сребрениці було вбито близько 8 тисяч беззбройних людей.

Ексгумація жертв різанини у Сребрениці.

Більшості перед стратою зв'язали руки та ноги, багатьох перед смертю катували. Тіла загиблих **поховали** у кількох величезних братських могилах, поспіхом викопаних на околицях міста. Це був найбільший і найкривавіший військовий злочин у Європі з часів Другої світової та до **облоги** Маріуполя після початку повномасштабного вторгнення Росії до України у 2022 році.

Читайте також: **Уроки історії для України: Геноцид у Сребрениці**

Найскладніша у світі держава

Масові страти в Сребрениці стали однією з причин, що штовхнули боснійців до підписання мирних угод, що залишили їм лише частину суверенітету у **власній країні** і проти мусульман. Завдяки мирним угодам, які поклали кінець війні в 1995-му, Боснія має, напевно, саму заплутану в світі систему державного управління. Верховний представник з Боснії та Герцеговини. У цього іноземця (а посада завжди займає дипломат) повноважень більше, ніж у будь-якого місцевого чиновника. Сребрениці. Мирні угоди, підписані після масових страт, диктувалися страхом повторення різанини

у разі продовження війни.

Графіті «Не забувай Сребреницю», присвячене десяти роковинам різанини в Сребрениці в Сараєво. Фото: Nihad Nino Pusija / ullstein bild via Getty Images

Москва не визнає різанину

До початку великої війни в Україні російська пропаганда час від часу порівнювала окуповані території у Донецькій та Луганській областях із боснійською Сребреницею. «Українська сторона постійно ставить питання: "Дайте нам можливість закрити кордон військами". Ну я уявляю, що далі почнеться — Срібниця буде, от і все», — **пояснював** наприкінці 2019 року Володимир Путін своє небажання віддавати, як було наказано Мінськими угодами, контроль над кордоном між Росією та невизнаними "ЛНР" та "ДНР" Україні.

Ця помилкова заява — немає жодного свідчення про розправи з боку України над жителями окупованих або нещодавно звільнених від окупації територій. Крім того, у 2024 році Росія не підтримала резолюцію Генеральної Асамблеї ООН про геноцид у Сребрениці. У 2015 році вона **зірвала** ухвалення резолюції Радбезу ООН із засудженням цього геноциду (за що тодішній російський представник Віталій Чуркін удостоївся **пам'ятника** від боснійських сербів, демонстративно відкритого якраз напередодні річниці різанини мусульман).

Читайте також: **Войцех Тохман: "За кожним геноцидом стоять політики й політика. Не існує геноциду без політиків"**

Заради збереження відносин з одним із останніх своїх європейських союзників — Сербією — росіяни не гидуєть поширенням через свої державні телеканали відвертої конспірології про західні уряди, які нібито ініціювали страти мусульман, і що в братських могилах у Сребрениці були поховані люди, які померли своєю смертю, а їхня страта була вигадана. війни. Всі ці та низка інших конспірологічних теорій, плюс відверто ісламофобські заяви можна знайти у випущеному в 2023 році державним російським телеканалом RT нібито документальному **фільмі** з назвою «Боснія і Герцеговина: становлення халіфату». У той же час міжнародні інституції — такі, як ООН та Міжнародний трибунал з колишньої Югославії — достовірно встановили навмисний характер вбивств беззбройних мусульман сербами та визнали розправу над тисячами мусульман актом **геноциду**. У результаті 18 осіб, причетних до організації масових вбивств, було визнано винними міжнародним судом і засуджено до різних термінів ув'язнення. Один із головних обвинувачених Ратко **Младич** більше 16 років ховався від правосуддя, але зрештою був спійманий і засуджений до довічного ув'язнення за співучасть у геноциді та злочини проти людяності. Пошуки жертв геноциду продовжуються і через 30 років після різанини в Сребрениці. Близько тисячі людей, які перебували в місті в момент його захоплення загонами Младіча, досі **не знайдено**.

— Юрій Мацарський, опубліковано у виданні «От Так»

В тему:

- **Про наявний геноцид українського народу з боку фашистської Росії**
- **Росія порушує майже всі закони та звичаї війни**
- **Рассказ свидетеля казней жителей Бучи в оккупации: «Стреляли либо в затылок, либо в сердце»**
- **Звірства російських загарбників в Україні: гвалтування, вбивства, знущання**
- **Воєнні злочини Росія проти дітей України**
- **Путін давно мріяв про світ без українців. Світ дослухався? Тепер ми бачимо, що це означає**
- **«Тепер ви вірите, що це не просто війна, а геноцид?»**
- **Почему россия это государство-террорист: страшные кадры из под Киева, откуда бежала армия путина (+18)**
- **Увидит ли мир на скамье подсудимых Гаагского трибунала путина?**

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

Читайте «Аргумент» в [Facebook](#) и [Twitter](#)

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ВІДЕО

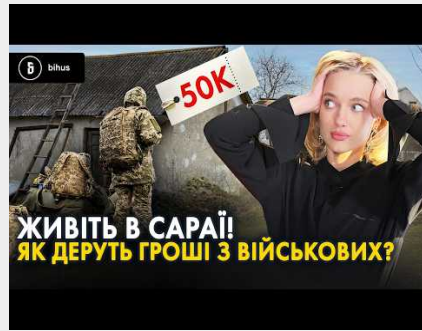
Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com